

ברוך אתה יהוה
אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו במצותיו
וצונו לעסוק
בדברי תורה.

Barukh Atah Adonai
Eloheinu melekh ha-olam
asher kidshanu b'mitzvotav
v'tzivanu la'asok
b'divrei Torah.

Blessed are You, YHVH,
our God, eternal sovereign, who
sanctifies us in God's connecting
command to busy ourselves
in words of Torah.

A parent's re-thinking of their parenting
(ethical will...) // unfinished business - cleaning up

Genesis 47:28-48:4

ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה
שנה ויהי ימי יעקב שני שבע שנים
וארבעים ומאת שנה: ויקרבו
ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף
ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך
שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי
חסד ואמת אל נא תקברני במצרים:

28-29. Yaakov lived in the land of Egypt 17 years.
The days of **Yaakov**, the years of his life, were 147 years. **The days of Israel drew close to die.** He called his son **Yosef** and said to him, "Please, if I found grace in your eyes, please put your hand under my **thigh**, and do with me lovingkindness and truth: **Please do not bury me in Egypt.**

GEMATRIA

Intimacy
Limping on thigh

WHY NOT?! - FORESHADOWING

ושכבתי עם אבתי ונשאתיני ממצרים
ויקברתיני בקברתם ויאמר אנכי אעשה
כדברך: ויאמר השבעה לי וישבע לו
וישתחו ישראל על ראש המטה:

30-31. "I will lie with my fathers: you will lift me out of Egypt and bury me in **their burying place.**" [Yosef] said, "I will do as you said." [Israel] said, "Swear to me." He swore to him. Israel bowed himself on the head of the bed.

Makhpelah
Death arrangements as part of life cycle

ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף
הנה אביך חלה ויקח את שני בניו עמו
את מנשה ואת אפרים: ויגד ליעקב
ויאמר הנה בןך יוסף בא אליך ויתחזק
ישראל וישב על המטה:

1-2. It came to be after these things, [someone] said to Yosef, "Here, your father is sick." He took with him his two sons Menasheh and Efrayim. [They] told Yaakov, "Here, your son Yosef is coming to you." Israel strengthened himself to sit up in bed.

"God Almighty"

Hyperlink to ancestry

ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה-
אלי בלוי בארץ כנען ויברך אתי: ויאמר
אלי הנני מפרך והרביתך ונתתך לקהל
עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך
אחריתך אחזת עולם:

3-4. Yaakov said to Yosef: "*El Shaddai* appeared to me at Luz [=Beth El] in the land of Canaan and blessed me. [God] said to me, '*Hineni*, I make you fruitful and multiply you: I will make of you a multitude of people, and give this land to your seed after you – an everlasting possession.'..."

Hyperlink to his waking-up

WHEN ARE THESE "DAYS" IN YAAKOV'S LIFE?

Ramban, Gen. 47:29

ויקרבו ימי ישראל למות פתרונו כאשר
קרבו ימי ישראל למות קרא לבנו
ליוסף והוא בשנה האחרונה לימו
וענינו כי הרגיש בעצמו אפיסת הכחות
ויתרון החולשה ואיננו חולה אבל ידע
כי לא יאריך ימים ולכן קרא לבנו
ליוסף....

The days of Israel drew close to die – This is the meaning to us: When "Israel's days approached to die, he called his son Yosef" in the next year of his days. [Israel] became aware of his situation, for he felt in himself a zeroing-out of power [=potential] and an increase of weakness – yet he was not ill. So he knew his days would not continue forever. That's why he called to his son Yosef....

Vidui -
prayer for
release before
death (and
Yom Kippur)

why not everyone?

Bereishit Rabbah 96:2-3

וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל לְמוֹת. כְּתִיב כִּי גֵר
אֲנִי עִמָּךְ תּוֹשֵׁב; כִּי גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ
וְגו' כְּצֵל יָמֵינוּ עַל הָאָרֶץ וְאִין מְקוּהָ,
וְהַלּוֹאֵי כְּצֵלוֹ שֶׁל כְּתָל אוֹ כְּצֵלוֹ שֶׁל אֵילָן,
אֲלֵא כְּצֵלוֹ שֶׁל עוֹף בְּשַׁעָה שֶׁהוּא עָף,
דְּכְתִיב: כְּצֵל עוֹבֵר. וְאִין מְקוּהָ, וְאִין מִי
שְׂיִקוּהָ שֶׁלֹּא יָמוּת הַכֵּל יוֹדְעִים וְאוֹמְרִין
בְּפִיהֶם שֶׁהוּא מֵתִים, אִף יַעֲקֹב אָמַר:
וְשִׁכְבְּתִי עִם אֲבֹתַי

The days of Israel drew close to die – It is written (Ps. 39:13), "I am a sojourner with You, a resident," and (1 Chron. 29:15), "We are mere sojourners before You... our days on earth are like a shadow, and there is no hope." If only it would be like the shadow of a wall or the shadow of a tree, but it is **like the shadow of a bird when it is flying**, as in (Ps. 144:4): "Like a passing shadow." How is there is no hope? None can hope not to die: everyone knows and says with the mouth that they will die ... but **only Israel said that he'd lie with his fathers.**

Ram Das:
"We are all
walking each
other home"

וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל - כְּתִיב אִין אָדָם
שְׁלִיט בְּרוּחַ לְכֹלֵא אֶת הַרוּחַ וְאִין
שְׁלִטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ דְּסַכְנִין
בְּשֵׁם רַבִּי לִוִי חֲצוּצְרוֹת שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה
בַּמִּדְבָּר בְּשַׁעָה שֶׁנִּטָּה לְמוֹת גְּנוּזִים
הַקֵּב"ה שֶׁלֹּא יִהְיֶה אַחֵר תּוֹקֵעַ בְּהוֹן וְהוֹן
בְּאִים אֲצֵלוֹ... וְאִין שְׁלִטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת.
דְּבַר אַחֵר, וְאִין שְׁלִטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת,
כְּשֶׁעָשָׂה זִמְרִי אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה מַה כְּתִיב
שָׁם: וַיָּבֹא אַחֵר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֵּבָה,
... וְאִין שְׁלִטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת.

The days of Israel drew close – [He fulfilled the verse] (Eccl. 8:8) "There is no person who rules the spirit to retain the spirit. There is no dominion over the day of death." R. Yehoshua of Sikhnin said in R. Levi's name: The Holy Blessed one hid the trumpets that Moses crafted in the desert so that another would not sound it and [call the angel of death] to come to him...: There is no dominion over the day of death. Another example: When Zimri did that thing, what is written? "[Pinhas] went after the man of Israel into the tent" (Num. 25:8). There is no dominion over the day of death.

Bereishit Rabbah 96:4

אָמַר רִישׁ לְקִישׁ חֲזִיד אֶתְהָ שׁוֹכֵב וְאִין
אֶתְהָ מֵת, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּקְרְבוּ יְמֵי יִשְׂרָאֵל
לְמוֹת, מֵהוּ וַיִּקְרְבוּ אָמַר הַקֵּב"ה הַיּוֹם
קוֹבֵל עָלֶיךָ לֹמַר כִּי הוּא יְקוּם, כְּאָדָם
שֶׁאוֹמֵר פְּלוֹנִי קָרֵב עַל חֲבֵרוֹ, הוּא
וַיִּקְרְבוּ.

Reish Lakish said: [God said:] "On your life, you will lie down, but you will not die," as in "The days of Israel drew close to die." What is "drew close"? The Holy Blessed One said, "The day complains against you, saying that it will be fulfilled now. But that's not drawing close, like someone going to their friend [=God]. *That* is drawing close.

B.T. Shabbat 30b

כֹּל יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא הוּא יְתִיב וְגָרִיס כּוֹלֵי
יוֹמָא. הַהוּא יוֹמָא דְּבַעֵי לְמִינָח נַפְשֵׁיהּ,
קָם מִלְּאָד הַמָּוֶת קָמִיהּ וְלֹא יָכִיל לֵיהּ,
דְּלֵא הוּא פָּסַק פּוֹמִיָה מְגִירָסָא. אָמַר:
מֵאִי אֶעֱבִיד לֵיהּ? הוּא לֵיהּ בּוֹסְתָנָא
אַחוּרֵי בֵּיתֵיהּ, אֶתְהָ מִלְּאָד הַמָּוֶת סָלִיק
וּבְחִישׁ בְּאֵילָנֵי נֶפֶק לְמִחוּזֵי. הוּא סָלִיק
בְּדַרְגָּא, אִיפְחִית דְּרָגָא מִתּוֹתֵיהּ,
אִישְׁתִּיק וְנַח נַפְשֵׁיהּ.

[Not wanting to die, King David] would sit and learn all day. On the day that it was to put his soul to rest, the Angel of Death stood before him but could not overcome him because his mouth did not pause from study. It said, "What can I do? Ah, David has a garden behind his house." The Angel of Death went, climbed and shook the trees. David went out to see. A stair he was climbing broke beneath him. He was startled and went silent, interrupting his studies for a moment, and he died.

B.T. Makkot 10a

כִּי הָא דַּרְבַּ חֲסֵדָא הוּא יְתִיב וְגָרִיס בְּבֵי
רַב, וְלֹא הוּא קָא זְכִיל שְׁלִיחָא דְּמִלְּאָכָא
דְּמוֹתָא לְמִיקְרַב לְגַבִּיהּ דְּלֵא הוּא שְׁתִּיק
פּוֹמִיָה מְגִירָסָא, סָלִיק וַיְתִיב אַאֲרָזָא
דְּבֵי רַב, פָּקַע אַרְזָא וְשְׁתִּיק, וַיְכִיל לֵיהּ.

Rav Hisda sat and studied in Rav's study hall. The Angel of Death could not approach him for his mouth was not silent from study. It went and sat on the cedar tree outside Rav's study hall. The tree broke, Rav Hisda was startled silent, and the Angel of Death overcame him.

IN
"PLEASE DO NOT BURY ME EGYPT"

Bereishit Rabbah 96:5

אל נא תקברני במצרים, למה, שסופה של ארץ מצרים ללקות בכנים ויהיו מרחשות בתוך גופי, לפיכך אל נא תקברני במצרים.

Please do not bury me in Egypt – Why? Because the Land of Egypt's ultimate fate is to be stricken with lice, and they will swarm in my body. Thus, "Please do not bury me in Egypt." ...

דבר אחר, מפני מה בקש יעקב אבינו שלא יקבר במצרים, שלא יעשו אותו עבודת כוכבים, שפשם שנפרעיו מן העובד כן נפרעיו מן הנעבד, דכתב: ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים.

Another matter, for what reason did Yaakov ask not to be buried in Egypt? So they would not make him the object of idolatrous worship. Just as [it is wrong] to worship [what is not God], so too [it is wrong] to be worshipped, as in (Ex. 12:12): "I will judge against all the gods of Egypt."

למה האבות מחבבין קבורת ארץ ישראל, שמתי ארץ ישראל חיים תחלה בימות המשיח... לפיכך יעקב אומר ליוסף אל נא תקברני במצרים. אמר רבי סימון אם כן הפסידו הצדיקים שהם קבורים בחוצה לארץ, אלא מה הקב"ה עושה, עושה להן מחלות בארץ ועושה אותן כמערות הללו והן מתגלגליו ובאים עד שהם מגיעין לארץ ישראל והקב"ה נותן בהם רוח של חיים והן עומדין, מ"ש פתיב הנה אני פתח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל אדמת ישראל... ונתתי רוחי בכם וחיתם.

... Why did our ancestors yearn to be buried in the Land of Israel? Because the dead of the Land of Israel will come to life first in the messianic era... Thus Yaakov says to Yosef: "Please do not bury me in Egypt." R. Simon said: If so, then the righteous buried outside the Land of Israel suffer loss. What, then, does the Holy Blessed One do? God makes tunnels in the ground for them like channels, and they roll along until they reach the Land of Israel. The Holy Blessed One then puts in them a spirit of life and they rise. This is derived from (Ezek. 37:12, 14): "Behold, I will open your graves, and take you up from your graves, My people, and bring you to the soil of Israel... I will place My spirit into you, and you will live."

"ISRAEL BOWED HIMSELF ON THE HEAD OF THE BED"

Bereishit Rabbah 71:2

ר' חנין בשם ר' שמואל בר ר' יצחק אמר פיון שראה אבינו יעקב מעשים שרמה לאה באחוזתה נתן דעתו לגרשה, וכיון שפקדה הקב"ה בבנים, אמר לאמן של אלו אני מגרש, ובסוף הוא מודה על הדבר, הה"ד וישתחו ישראל על ראש המטה, מי היה ראש מטתו של אבינו יעקב לא לאה.

R. Hanin said in the name of R. Shmuel bar R. Yitzhak: When Yaakov our patriarch saw Leah spiting [Raheil], he set his mind to divorce her. When the Holy Blessed One blessed Leah with children, [Yaakov] said: "Would I divorce their mother?" Ultimately he became grateful for the matter. Thus it is written, "Israel bowed himself on the head of the bed." Who is patriarch Yaakov's head of the bed if not Leah?

Midrash Aggadah, Gen. 47:31.1-2

וישתחו ישראל על ראש המטה לשכינה, שהשכינה למעלה מראשותיו של חולה, [שנאמר] ה' יסעדנו על ערש דוי כל-משכבו הפכת בחלוי.

Israel bowed himself on the head of the bed – To Shekhinah, for Shekhinah dwells at the head of the sick, as in (Ps. 41:4), "God supports us on the sick bed, transforming the bed of suffering."

ד"א תעלא בעידינה סגיד ליה, ומנא לן מהכא וישתחו, יוסף לגבי יעקב תעלא הוי.

Another matter – Because he relied on the vizier [of Egypt], he bowed down to him – Yosef – for Yaakov depended on him [to fulfill his requests].

B.T. Nedarim 40a

אמר רבין אמר רב מניין שהקב"ה זן את החולה שנאמר ה' יסעדנו על ערש דוי וגו'. ואמר רבין אמר רב מניין שהשכינה שרויה למעלה ממטתו של חולה שנאמר ה' יסעדנו על ערש דוי. תניא נמי הכי הנכנס לבקר את החולה לא ישב לא על גבי מטה ולא על ע"ג ספסל ולא על גבי כסא אלא מתעטף ויושב על ע"ג קרקע מפני שהשכינה שרויה למעלה ממטתו של חולה....

Rabin said in Rav's name: How do we know that God sustains the sick? From the verse (Ps. 41:4), "God supports us on the sick bed." Rabin said in Rav's name: How do we know Shekhinah dwells on the sickbed? From the verse, "God sustains us on the sick bed." So it was taught, one who visits the sick mustn't sit on the bed, or on a stool or a chair, but must robe oneself and sit on the ground, for Shekhinah dwells at the bed of the sick.

B.T. Hagigah 15b

בזמן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מזרועי.

When one suffers, what does Shekhinah say? "My head is heavy, My arm is heavy."

Bereishit Rabbah 65:9

יעקב חדש חולי, חזקתו חידש חולי שיתרפא, אמר לו העמדת אותו עד יום מותו, אלא מתוך שאדם חולה ועומד, חולה ועומד, הוא עושה תשובה. אמר לו הקדוש ברוך הוא חידש דבר טוב תבעת וממך אני מתחיל.

Yaakov was renewed by illness; Hezekiah was renewed by illness. Hezekiah said to [God], "You stand others [before You in good health] until the day of death – but if one becomes ill and recovers, illness and recovery [inspires] *teshuvah*. The Holy Blessed One said to him, "This is a good idea, and I'll start with you."

Isaiah 38:1-5, 9, 17

בימים ההם חלה חזקתו למוות ויבוא אליו ושעיהו בן אמץ הנביא ויאמר אליו כה אמר יהו"ה צו לביתך פי מת אתה ולא תחיה: ויסב חזקתו פניו אל הקיר ויתפלל אל יהו"ה: ויאמר אנה יהו"ה זכר נא את אשר התהלכתי לפניך באמת ובלב שלם והטוב בעיניך עשיתי ויבן חזקתו בכי גדול: ויהי דבר יהו"ה אל ושעיהו לאמר: הלוך ואמרת אל חזקתו כה אמר יהו"ה אלי דוד אביך שמעתי את תפלתך ראיתי את דמעתך הנני יוסף על-ימך חמש עשרה שנה: מכתב לחזקתו מלך יהודה בחלתו ויחי מחליו: ...: אדני עליהם יחיו ולכל בהן חיי רוחי ותחלימני והחניני: הנה לשלום מר לי מר ואתה חשקת נפשי משחת ....

In those days Hezekiah fell mortally ill. Isaiah son of Amotz came to him, and said to him, "So says YHVH: Order your affairs, for you will die and not live." Hezekiah turned his face to the wall praying to YHVH: "Please YHVH, remember how I walked before You in truth and with a full heart, and did what is good in Your eyes," and Hezekiah wept greatly. Then the word of YHVH came to Isaiah saying, "Go say to Hezekiah: So said YHVH, God of David your father, I heard your prayer and saw your tears; behold, I will add fifteen years to your days. ...."

The writing of Hezekiah, king of Yehudah, in his illness and recovery: ... Lord, all live by these things, and in all these things is my spirit's life; so You recover me and make me live. In peace I had bitterness, but in love of my soul You saved it from destruction."

Midrash Tanhuma, Vayehi 8:2a

לְעַבְד שֶׁהָאֲמִינוּ הַמֶּלֶךְ כָּל מַה שֶּׁבָּדוּ.
בְּא הַעֲבָד לְמוֹת, קָרָא לְבָנָיו לְעִשְׂוֹתוֹן
בְּנֵי חוּרִין, וְלוֹמַר לָהֶם הֵיכֵן דִּתְיִיקֵי
שְׁלַחְו וְהָאוּנִי שְׁלַחְו. יָדַע הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר,
עָמַד לוֹ לְמַעֲלָה הֵימָנוּ. רָאָהוּ אוֹתוֹ
הַמֶּלֶךְ וְהַפְּלִיג אֶת הַדְּבָר שֶׁהָיָה מִבְּקֵשׁ
לְגִלוֹת לָהֶם. הִתְחִיל מִדְּבַר הַעֲבָד לְבָנָיו,
בְּבִקְשָׁה מִכֶּם אַתֶּם עֲבָדָיו שֶׁל מֶלֶךְ, הוּו
מִכְבָּדִין אוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁהֵייתִי אֲנִי מִכְבָּדוּ
כָּל יְמֵי. כִּד וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו לְגִלוֹת
לָהֶן אֶת הַקֶּץ, נִגְלָה עֲלֵיו הַקֶּב"ה, אָמַר
לוֹ: לְבָנִיד אַתָּה קוֹרָא וְלִי לָאוּ. כִּיִּוֹן
שְׁרָאָה אוֹתוֹ יַעֲקֹב, הִתְחִיל אוֹמַר לְבָנָיו,
בְּבִקְשָׁה מִכֶּם הוּו מִכְבָּדִים לְהַקֶּב"ה,
כְּשֵׁם שֶׁכְּבָדוּהוּ אֲנִי וְאַבֹּתַי, שֵׁן
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְחַלְכֵנו אֲבֹתַי לְפָנָיו.
אָמְרוּ לוֹ: יוֹדְעִין אֲנוּ מַה בְּלִבְךָ. עֲנוּ
כֻלָּם, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה
אַחַד. כִּיִּוֹן שֶׁשְׁמַע מֵהֶם כִּד, מִדְּ וַיִּשְׁתַּחוּ
יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמֶּטָּה. הִתְחִיל אוֹמַר
בְּלַחֵשׁ, בִּשְׁכַמְלוֹ"ע.

This is like a servant to whom a king entrusted all his possessions. When the servant was about to die, he summoned his sons to tell them where the will and writ of manumission were to be found to be freed of service. The king discovered this and remained at his bedside. When he saw the king, he set aside what he wanted to reveal to them, and instead instructed them: "You are the king's servants, honor him as I did all my life." Similarly, when Yaakov summoned his sons to give them a final blessing, the Holy Blessed One appeared to him and said: "You summoned your sons, but you did not summon Me?" When Yaakov saw this, he began to tell his sons: "I implore you to honor the Holy Blessed One as did my ancestors...." They replied: "We know what is in your heart," together declaring (Deut. 6:4): "Hear, O Israel. YHVH is our God. YHVH is One." Hearing this, immediately "Israel bowed himself on the head of the bed" and began whispering, "Blessed is the Name of God's glorious sovereignty forever and ever."

Genesis 50:14-26

וַיָּשֶׁב יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה הוּא וְאָחָיו וְכָל-
הָעֹלָם אִתּוֹ לְקַבֵּר אֶת-אֲבִיו אַחֲרָי
קָבְרוּ אֶת-אֲבִיו: וַיֵּרְאוּ אַחֵי-יוֹסֵף כִּי-מָתָה
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ: יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהַשֵּׁב
יִשִּׁיב לָנוּ אֶת כָּל-הַרְעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ
אוֹתוֹ: וַיֹּצִוּוּ אֶל-יוֹסֵף לֵאמֹר אֲבִידָה צָוָה
לְפָנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר:

14-16. After burying his father [in Israel], Yosef returned to Egypt – he, his brothers, and all who went up with him to bury his father. When Yosef's brothers realized that their father was dead, they said, "Yosef will hate us and pay us back for all the evil we did to him." They enjoined Yosef saying, "Your father commanded before he died:

כֹּה-תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנִי שָׂא נָא פֶשַׁע
אַחֲדָה וְחַטָּאתֶם כִּי-רָעָה גָּמְלוּדָה וְעַתָּה
שָׂא נָא לְפֶשַׁע עֲבָדָי אֵלַי אֲבִידָה וַיָּבִידָה
יוֹסֵף בְּדַבְרָם אֵלָיו: וַיִּלְכְּדוּ גַם-אָחָיו וַיִּפְּלוּ
לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הֲנֵנוּ לָךְ לְעֲבָדִים: וַיֹּאמֶר
אֵלֵהֶם יוֹסֵף אֶל-תִּירְאוּ כִּי הִתַּחַת
אֵלֹהִים אֲנִי:

17-19. "Say to Yosef, 'Please please forgive the sins of your brothers: they did evil.' So please forgive the sin of the servants of the God of your father." Yosef wept as they spoke to him, and his brothers also bowed down before him saying, "We now are your servants." But Yosef said, "Fear not: Am I in the place of God?"

וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשַׁבָה
לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כְּפִיִּים הַזֶּה לְהַחֲיִית
עִם-רַב: וְעַתָּה אֶל-תִּירְאוּ אֲנִי אֶכְלָפֵל
אֶתְכֶם וְאֶת-טַפְכֶם וַיִּנַּחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר
עַל-לִבָּם: וַיָּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵיתוֹ
אֲבָיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשְׂרֵת שָׁנִים:

20-22. "Though you meant evil against me, God rethought it for good, to save the lives of many, as we see today. So fear not: I will nourish you and your children." He comforted them, speaking to their hearts. Yosef lived in Egypt – him, his father's house, living to 110 years.

וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי
מַכִּיר בֶּן-מְנַשֶּׁה יְלָדוֹ עַל-בְּרֵכֵי יוֹסֵף:
וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחָיו אֲנִיכֵי מֵת וְאַל-הִיִּים
פִּקְדוֹ יִפְקְדוּ אֶתְכֶם וְהָעֹלָה אֶתְכֶם מִן-
הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַיעֲקֹב: וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף
אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פִּקְדוֹ יִפְקְדוּ
אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהָעֹלָתֶם אֶת-עַצְמוֹתַי
מִזֶּה: וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן-מֵאָה וָעֶשְׂרֵת שָׁנִים
וַיַּחַנְטוּ אוֹתוֹ וַיִּישֵׂם בְּאֶרְוֹן בְּמִצְרַיִם: חֲזַק

23-26. Yosef saw Ephraim's children of the third generation; the children of Makhir son of Menashe were born on Yosef's knees. Yosef said, "I die, but God surely will account of you and bring you out of this land to the land God swore to Avraham, to Yitzhak and to Yaakov. Yosef put the Children of Israel under oath: When God [takes you out], you will carry up my bones from here. Yosef died at age 110, and they embalmed him, and he was put in a coffin in Egypt. *Hazak!*